

СТАНОВИЩЕ
от проф. д-р Георги Асенов Арнаудов,
преподавател в Нов български университет,
професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство”,
за придобиване на образователната и научна степен „доктор“
по професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство” с
кандидат Ардиана Бютючи - Исмайли

Настоящата дисертация на Ардиана Бютючи - Исмайли на тема **„Интерпретативни проблеми в текста в песните на Йоханес Брамс – думи и звук“** е развита в рамките на единнеголям обем от 102 страници които съдържат **Въведение**, три части (в текста няма указани глави): **1. Живот и дейност на Йоханес Брамс, 2. Дискусия, 3. Някои интерпретаторски виждания за "Zigeunerlieder op.103" на Брамс, Заключение, Приноси, Публикации, свързани с дисертацията.** В дисертацията са представени 14 нотни примера. Общият брой на цитираните източници е 72.

В началото аз би трябвало да оценя значимостта на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение. И тук, аз следва да отговоря ясно, че така поставен, изследвания проблем е същностен и значим и така както е разработен има сериозен принос не само в музикалната наука, но и по отношение на полезността му за всеки един певец-изпълнител.

Текстът на дисертацията се основава на извършени изследвания и анализи на различни интерпретации на Брамсовото вокално творчество, разгледани в различни изпълнения на реномирани, световноизвестни певци. Той разглежда важната роля на текста в творчеството на композитора а оттам и на познанията за езика и спецификата на поетичния текст – една сериозна основа за изработването на цялостната композиционна структура на отделните творби.

Изследвани са редица интерпретационни проблеми в соловите песни на композитора като главният акцент е насочен към значението на оригиналния поетичен текст, на неговото особено значение в изграждането на музикалните структури и форма. Извършен е подробен анализ на изпълнения на песните "Liebestreu", "Immer leiser wird mein Schlummer" и "Sapphische Ode", и "Zigeunerlieder op. 103", като фокусът на изследването е върху артикулацията на текста, проблеми в агогиката и артикулацията. Изведени са важни елементи на езика, които са от особено значение за изпълнителя, а оттам и неговото значение по изграждането на цялостния свят на всяка една творба.

Приносите на дисертацията са формулирани също така изключително прегледно, ясно и точно и са ярко доказателство че Ардиана Бютючи - Исмайли притежава задълбочени теоретични знания и прекрасни практически умения. Те се отнасят до факта че е осъществен опит да се изследват трудности и изпълнителски проблеми при интерпретацията на песните на Брамс от гледна точка на певица-солист, чийто роден език не е немският, като са предложени подходи и модели за преодоляване на тези трудности; осъществен е дълбочинен сравнителен анализ между различни изпълнители говорещи нативен немски език, и певци, чиито майчин език не е немски; изложени са ценни виждания на автора за интерпретацията на някои песни от Брамс на база неин опит като концертираща певица и интерпретатор. Така, с написването и представянето на текста на дисертацията се дава възможност на други не-немскоговорящи певци да преодолеят някои трудности при изпълнението на песни на големия немски композитор Йоханес Брамс.

Текстът на дисертацията на Ардиана Бютючи - Исмайли е основан на цитирания и позовавания на представителен брой автори, като в текста са указани общо 72 заглавия. Всички тези публикации са цитирани много коректно и точно в корпуса на текста на дисертацията. Специално изведена Библиография аз не намирам в представеният ми за разглеждане дисертационен труд. Нещо повече, в текста са представени изображения на 14 музикални примери от разглежданите творби, които дават яснота и прегледност на целия текст.

Към текста са представени две публикации свързани тясно с темата:

1. Бютючи, Ардиана, Sapphische Ode.. В: "В: Млад научен форум за музика и танц, София, НБУ, 01/2021.

2. Бютючи, Ардиана, Влиянието на Йоханес Брамс върху романтичната музика. В: Сборник с доклади на проф: Млад научен форум за музика и танц, София, НБУ, 10/2022. И двете публикации са в издание което е включено в националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране и отговарят на изискванията на показател Г9. Статии и доклади, публикувани в специализирани издания в областта на изкуствата от Правилника за приложение на ЗРАСРБ.

Аз съм запознат изцяло и в основи с представеният ми автореферат който съдържа 23 страници и много коректно, точно и ясно, при това в един немалък обем представя основните положения от текста на дисертацията.

Аз не познавам лично докторанта и не съм присъствал на нейни концертни изяви. Приемам изцяло изброените от Ардиана Бютючи - Исмайли приноси, като на основата на горе-написаното си позволявам да оценя високо и по достойнство както цялата практическа и артистична

дейност на докторантката, така и нейната прецизна изследователска работа по написването на текста на дисертацията. Бих желал също така и да поздравя научния ръководител Доц. д-р Ермила Швайцер за оказаното съдействие. С настоящето бих желал да предложа на уважаемото Научно жури да присъди на Ардиана Бютючи - Исмайли образователната и научна степен „доктор” по специалност 8.3. „Музикално и танцово изкуство”.

София, 06.06.2023 г

проф. д-р Георги Асенов Арнаудов